

Šentjernejski šah ima namesto skakača petelina

Dolenjski list, tor, 24.8.2010

Šentjernej

Danes, na god sv. Jerneja, se bo v Šentjerneju, ki je v teh dneh veliko bolj živahen zaradi občinskega praznika, zgodil poseben dogodek. V Kulturnem centru Primoža Trubarja bodo ob 18.30 na ogled postavili Plečnikov šah. »Gre za vsebinsko najbogatejšo in tudi najdražjo šahovsko garnituro na tržišču. Cena 1181 evrov (kot je visok Trdinov vrh) je simbolna, tako kot vsebina šahovske garniture Plečnik - Šentjernej,« je ob tem dejal Stane Bregar iz društva Gallus Bartholomaeus, ki pripravlja dogodek, na katerem bo tudi prof. Janez Suhadolc predstavil Stol Šentjernej, ki ga je izdelal ob 15- obletnici občine Šentjernej.

Predstavili bodo štiri šahovske garniture; Plečnik, Fabiani, Vurnik in prvič javnosti predstavljena šahovska garnitura Plečnik –Šentjernej.

»Šahovska garnitura Plečnik –Šentjernej vsebinsko na simbolni ravni povezuje arhitekta Jožeta Plečnika s Šentjernejem. V Šentjerneju ni Plečnikove arhitekturne dediščine, vendar je v času Plečnikove vrnitve iz Prage in njegovega delovanja v Ljubljani zanj skrbela Urška Luzar iz Šentjerneja. Zadnjih 25 let, od leta 1932 do arhitektove smrti 1957 je gospodinja Urška tiho in nevsiljivo s prisotnostjo in skrbjo zanj, dajala ton njegovemu ustvarjanju. V tem obdobju opazimo izrazitejšo prisotnost simbolov petelina in konja kot dekorativne, pa tudi kot vsebinske dodatke pri Plečnikovih posameznih arhitekturnih stvaritvah - petelin na vodnjaku pri Roženvenskih stopnicah v Kranju, konj na kljuki vhodnih vrat v Nuk. Oba simbola sta tudi najprepoznavnejša atributa Šentjerneja,« je pridal Bregar.

Namesto skakača - petelin

Oblikovna osnova šahovskih figur je enaka Plečnikovi garnituri, le pri skakačih se na obeh poljih po ena figura konja zamenja s petelinom. Njegova glava je ročno, izrazito nazorno rezbarjena. Kljun iz medenine pa poudari žlahtnost (petelinjega) petja - značilne pevske tradicije v Šentjerneju.

Figure garniture Plečnik so iz orehovega lesa, figure garniture Plečnik-Šentjernej pa iz krakovskega hrasta. S podelitvijo blagovne znamke Gallus Bartholomaeus izdelovalcu bo s sedmimi šahovskimi garniturami serija tudi zaključena. To bo šahovskim garnituram, poleg certifikata o izvornosti, dalo dodano vrednost kot izdelkom izvirne kulturne dediščine.

Šahovske garniture Plečnik-Šentjernej imajo zgodbo in so del šentjernejske zgodbe. Zagotovo bodo postale del družinske srebrnine z bogato vsebinsko vrednostjo.

»Pričakujemo, da bosta prvo potezo potegnili, šahovski veteran, mladinski prvak Pittsburgha (ZDA) leta 1968, gospod Franc Kovačič in akad. prof.dr. Ivan Bratko predstojnik laboratorija za Umetno inteligenco na Fakulteti za računalništvo in informatiko, avtor programov za igranje šaha,« je dejal Bregar.

T. J. G.